

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Вченою радою університету

«29 червня» 2021 р., протокол № 11



Голова Вченої ради

*[Signature]* Г.Г. Півняк  
«29 червня» 2021 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ВИЩОЇ ОСВІТИ**  
*«Українська мова та література»*

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	03 Гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	035 Філологія
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	035.01 Українська мова та література
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ	Бакалавр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр філології за спеціалізацією «Українська мова та література»

Уводиться в дію з 01.09.2021

Наказ від 29.06.21 № 11-ВР

Ректор

*[Signature]* О.О. Азюковський

Дніпро  
НТУ «ДП»  
2021

## ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Центр моніторингу знань та тестування  
протокол № 2 від «15» 06 2021 р.

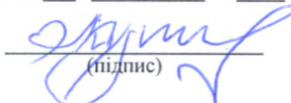
Директор

  
(підпис)

Одновол М.М.  
(ініціали, прізвище)

Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти  
протокол № 2 від «15» 06 2021 р.

Начальник відділу

  
(підпис)

Кузьменко О.М.  
(ініціали, прізвище)

Навчально-методичний відділ  
протокол № 2 від «15» 06 2021 р.

Начальник відділу

  
(підпис)

Заболотна Ю.О.  
(ініціали, прізвище)

Науково-методична комісія спеціальності 035 Філологія  
Протокол №    від «28» 05 2021 р.

Голова науково-методичної комісії спеціальності

  
(підпис)

проф. Введенська Т.Ю.  
(ініціали, прізвище)

Гарант освітньої програми

  
(підпис)

проф. Ігнат'єва С.Є.  
(ініціали, прізвище)

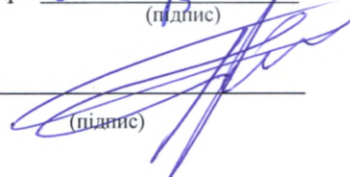
Кафедра філології та мовної комунікації  
Протокол №    від «23» 05 2021 р.

Завідувач кафедри

  
(підпис)

проф. Ігнат'єва С.Є.  
(ініціали, прізвище)

Директор ІГСН

  
(підпис)

проф. Грищак С.В.  
(ініціали, прізвище)

## ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Ігнат'єва Світлана Євгенівна, гарант освітньої програми к. ф. н., проф., зав. каф. філології та мовної комунікації, керівник робочої групи;
2. Біляцька Валентина Петрівна, д. філол. н., проф. каф. філології та мовної комунікації, член робочої групи;
3. Цюп'як Ірина Костянтинівна, к. ф. н., проф. кафедри філології та мовної комунікації, член робочої групи;
4. Лобанова Владислава Олександрівна, студентка групи 035-18-1 Інституту гуманітарних і соціальних наук Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;
5. Чорна Олександра Вячеславівна, студентка групи 035-19-2 ІГСН Інституту гуманітарних і соціальних наук Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», член робочої групи;
6. Сухоніс Фідель Анатолійович, шеф-редактор літературно-мистецького, публіцистичного та науково-популярного щомісячника «Бористен», член робочої групи;

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Колоїз Жанна Василівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Криворізького педагогічного університету;
2. Шитик Людмила Володимирівна, доктор філологічних наук, професор кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.
3. Мартинова Світлана Миколаївна, старший науковий співробітник музею «Літературне Придніпров'я»–відділу Дніпропетровського національного історичного музею імені Д.І. Яворницького;
4. Мельничук Владислав Віталійович, голова Громадської організації Спільнота активної Молоді – САМ.
5. Нечай Оксана Олександрівна, директор видавництва і друкарні ПП «Ліра».
6. Горошкіна Олена Миколаївна, завідувач відділу навчання української мови і літератури Національної академії педагогічних наук України.
7. Пісоцька Тетяна Володимирівна, директор комунального закладу освіти «Навчально-виховний комплекс №130» Дніпровської міської ради.

## ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	6
2. ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	10
3. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ НАВЧАННЯ.....	12
4. РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ.....	14
5. РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ПРОГРАМИ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ...	18
6. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА.....	20
7. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ.....	21
8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	23

## ВСТУП

Освітня програма розроблена на основі Стандарту вищої освіти України підготовки бакалаврів галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 Філологія.

*Освітня програма використовується під час:*

- ліцензування спеціальності та акредитації освітньої програми;
- складання навчальних планів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, програм практик, індивідуальних завдань;
- формування індивідуальних навчальних планів студентів;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- атестації бакалаврів спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 Українська мова та література;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців.

*Користувачі освітньої програми:*

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в НТУ «ДП»;
- викладачі НТУ «ДП», які здійснюють підготовку бакалаврів спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 «Українська мова та література»;
- екзаменаційна комісія спеціальності 035 Філологія;
- приймальна комісія НТУ «ДП».

Освітня програма поширюється на кафедри університету, які беруть участь у підготовці фахівців ступеня бакалавра спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 Українська мова та література.

## 1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

<b>1.1 Загальна інформація</b>	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Інститут гуманітарних і соціальних наук, кафедра філології та мовної комунікації
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр філології за спеціалізацією «Українська мова та література»
Офіційна назва освітньої програми	Українська мова та література
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – на основі повної загальної середньої освіти – 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Акредитація програми не проводилася
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти. Особливості вступу на ОП визначаються правилами прийому до Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», що затверджені Вченою радою.
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Термін не може перевищувати 3 роки 10 місяців та/або період акредитації. Освітня програма підлягає перегляду та доопрацюванню відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти, але не рідше одного разу на рік.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	<a href="https://dnipromovantu.com.ua/">https://dnipromovantu.com.ua/</a> Інформаційний пакет за спеціальністю Освітні програми НТУ «ДП»: <a href="https://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_m et_dep/educational_programs/">https://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_m et_dep/educational_programs/</a>
<b>1.2 Мета освітньої програми</b>	
Підготувати фахівця-професіонала, компетентного в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням, перетворенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, критично-аналітичною, так і з прикладною метою), здатну організовувати ефективні комунікації українською мовою в культурно-просвітницькій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя, підготовка здобувачів до подальшого навчання.	

<b>1.3 Характеристика освітньої програми</b>	
Предметна область	<p>03 Гуманітарні науки / 035 Філологія</p> <p>/ Спеціалізація 035.01 «Українська мова та література»</p> <p><i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності бакалавра філології є мова (в теоретичному/практичному, синхронному/діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); жанрово-стильові різновиди текстів: міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній та письмовій формі.</i></p> <p><i>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі, та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами.</i></p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі становить система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</i></p> <p><i>Методи, методика та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методика дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології</i></p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна, прикладна.</p> <p>Програма підготовки бакалаврів зорієнтована на формування навичок, необхідних у галузі української філології та викладання української мови та літератури.</p>
Основний фокус освітньої програми	<p>Спеціальна освіта з філології за спеціалізацією 035.01 Українська мова та література. Програма спрямована на формування навичок, необхідних у галузі української філології, пов'язаної із аналізом, інтерпретацією інформації та ефективною роботою з нею; розв'язання комунікативних завдань в різних сферах життя.</p> <p><i>Ключові слова: філологія, академічне письмо, мовна комунікація, історія української літератури, історія зарубіжної літератури, сучасна українська літературна мова, літературне краєзнавство, література Придніпров'я, методика навчання української мови та літератури, психолінгвістика, соціолінгвістика</i></p>
Особливість і програми	<p>Особливість освітньої програми полягає у реалізації концепції студентоцентрованого навчання, вирізняється гуманістичним підходом, що враховує, з одного боку, особливості регіональних потреб суспільства у визначенні практичної ролі лінгво- та літературного краєзнавства на тлі сучасної культури, репрезентації різнобічних аспектів дослідження художньо-естетичного світу мови й літератури Придніпров'я. З іншого боку, програма зацентрована на проведенні аналізу та синтезу індивідуальних мовленнєвих дискурсивних практик в українській мові та літературі, формуванні мовної свідомості, діяльності майбутнього фахівця як мовної особистості, спроектованої на розуміння та психолінгвістичний</p>

	<p>аналіз мовленнєвої поведінки індивідуума, розвиток комунікаційної культури.</p> <p>Поєднання саме цих аспектів уможливує забезпечення кваліфікованими фахівцями Придніпровський регіон, які не тільки володітимуть фаховими філологічними компетентностями, але й матимуть загальне теоретичне підґрунтя.</p> <p>Програма передбачає проходження навчальних практик – фольклорної, пізнавально-мовленнєвої та педагогічної. Здобувачі вищої освіти освітньо-професійної програми «Українська мова та література» НТУ «ДП» зможуть брати участь у фахових тренінгах, навчальних практиках у Дніпропетровському національному історичному музеї імені Д.І. Яворницького (музей «Літературне Придніпров'я»), музеї «Шахтарської слави» ШУ «Тернівське», історико-краєзнавчому музеї імені О. Коваля (м. Підгороднє), бібліотеках, обласних радіо і телекомпаніях та ін.</p> <p>ОП має творчий складник.</p> <p>ОП містить можливість вибору та вибудовування освітньої індивідуальної траєкторії професійного розвитку особистості. Базами розвитку здобувача в аудиторний і позааудиторний час слугують Центр культури української мови імені Олеса Гончара, Етнографічна лабораторія, Творча лабораторія.</p> <p>Програма дає змогу залучати студентів до виконання окремих завдань у межах ініціативних науково-дослідних та практичних робіт.</p>
<b>1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
Придатність до працевлаштування	<p>Бакалавр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, та освітній галузях; на викладацьких посадах у закладах загальної середньої освіти; у засобах масової інформації; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, оцінювання текстів. Відповідно до класифікатора України «Класифікатор професій» ДК003:2010</p> <p>3340 Лаборант (освіта);</p> <p>3436.1 Референт;</p> <p>3439 Організатор громадських заходів;</p> <p>3431 Секретар правління;</p> <p>4143 Коректор (корегування текстів).</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти: НРК України – 7, рівень FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень, а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.</p>
<b>1.5 Викладання та оцінювання</b>	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, інтерактивне навчання, проблемно-орієнтоване, діалогічне, індивідуальне навчання.</p> <p>Викладання проводиться у формі лекцій, мультимедійних презентацій, практичних занять різного типу, самостійного навчання, науково-дослідної роботи, консультацій, онлайн-консультацій, з використанням дистанційних платформ «Офіс 365», Teams, Zoom.</p>
Система оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за рейтинговою шкалою (прохідні бали 60...100) та за інституційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), що використовується для перенесення кредитів.</p>



	<p>Оцінювання включає весь спектр контрольних процедур залежно від компетентнісних характеристик (знання, уміння/навички, комунікація, автономія і відповідальність) результатів навчання, досягнення яких контролюється.</p> <p>Результати навчання студента, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікуються та вимірюються під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що корелюються з описом кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій і характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.</p> <p>Підсумковий контроль з навчальних дисциплін здійснюється за результатами поточного контролю або/та оцінюванням виконання комплексної контрольної роботи або/та усних відповідей.</p> <p>Оцінювання результатів проводиться відповідно до Положення університету про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти</p>
Форма випускної атестації	<p>Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену.</p> <p>Атестаційний екзамен має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.</p>
<b>1.6 Ресурсне забезпечення реалізації програми</b>	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники відповідають кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для першого рівня вищої освіти відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, задіяні до викладання професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціалізації 035.01-Українська мова та література мають відповідну фахову освіту, наукові ступені, володіють досвідом та компетентностями.</p> <p>До викладання залучаються працівники університету: член Національної спілки письменників України, письменниця, провідний фахівець Центру культури української мови імені О.Гончара О. Шуманн (Леся Степовичка), директор НТ бібліотеки, керівник івент-центру «COLIBRI» Г.Онищенко, провідні науковці України.</p> <p>Для фахових консультацій, роботи творчого гуртка «Вуглинка» та театрального гуртка «МОЖУ» системно залучаються професіонали-практики. Забезпечується своєчасне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, зокрема учать в тренінгах з академічної доброчесності, методики навчання освітян та використання засобів дистанційного навчання.</p>
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає технологічним вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для першого рівня вищої освіти відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Для викладання дисциплін професійної підготовки використовується база НТУ «ДП»: аудиторний фонд, комп'ютерні класи, науково-технічна бібліотека, центр «Colibri», етнографічна лабораторія, Центр культури української мови імені Олесь Гончара. З метою онлайн реалізації програми для викладачів та студентів передбачено безкоштовний доступ до професійної версії пакету Microsoft Office та платформи Moodle, включаючи додатки Teams, Forms та інші.</p>
Специфічні характеристики	<p>Наукова бібліотека Університету укомплектована науковою, навчальною, довідковою, методичною, періодичною та іншою літературою.</p> <p>Кафедра філології та мовної комунікації використовує програмний</p>

<p>тики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>продукт Microsoft Office 365, що уможливило застосування в освітньому процесі для підтримки вивчення сучасних комп'ютерних технологій. <i>Навчальні ресурси:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– доступ до онлайн-бібліотеки університету;</li> <li>– доступ до електронної бази архівів і наукових журналів;</li> <li>– доступ до бази електронних бібліотечних ресурсів світу.</li> </ul> <p>З усіх компонентів освітньо-професійної програми розроблено робочі програми, методичні вказівки до практичних занять, посібники з лекційних курсів, електронні варіанти лекцій та матеріалів навчально-методичних комплексів, які розміщено на сайті університету на сторінці кафедри філології та мовної комунікації <a href="https://dnipromovantu.com.ua/">https://dnipromovantu.com.ua/</a></p>
<p><b>1.7 Академічна мобільність</b></p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Програма передбачає угоди про академічну мобільність із закладами вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців з філології. У рамках програм співпраці між Академією педагогічних наук НАН України, Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького, Криворізьким державним педагогічним університетом, Луганським національним університетом імені Т.Г. Шевченка, та іншими університетами України здобувачі мають право впродовж окремих семестрів навчатися в інших ЗВО, брати участь міжнародних, всеукраїнських, міжуніверситетських, університетських наукових, науково-практичних конференціях, семінарах тощо.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Доступні програми мобільності та університети-партнери для ступінів бакалавр, магістр за ОПП 035.01 "Українська мова і література": Кредитна мобільність за індивідуальними грантами та можливими майбутніми проектами Erasmus+ K107 (планується кооперація) з:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Познанським університетом ім. Адама Міцкевича (Українська філологія);</li> <li>• Ягелонським університетом у м. Кракові (Інститут Східної Слав'янської Філології, спеціальність - "Українська філологія" <a href="https://www.usosweb.uj.edu.pl/kontroler.php?action=katalog2/programy/pokazKierunek&amp;kod=FLUR">https://www.usosweb.uj.edu.pl/kontroler.php?action=katalog2/programy/pokazKierunek&amp;kod=FLUR</a>)</li> </ul>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Програма не передбачає навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>

## 2. ОBOB'ЯЗKOBІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність бакалавра зі спеціальності 035 Філологія передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

### 2.1 Загальні компетентності за стандартом вищої освіти

Шифр	Компетентності
1	2
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 5	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 8	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 9	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 12	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 13	Здатність проведення досліджень на належному рівні.

## 2.2. Спеціальні компетентності

### 2.2.1. Спеціальні компетентності за стандартом вищої освіти

Шифр	Компетентності
1	2
СК1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
СК2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
СК3	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.
СК4	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.
СК5	Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
СК6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
СК7	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу української мови.
СК8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

<i>1</i>	<i>2</i>
СК9	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
СК10	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів української мови.
СК11	Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
СК12	Здатність до організації ділової комунікації.

### 2.2.2. Спеціальні компетентності з урахуванням особливостей освітньої програми

<i>Шифр</i>	<i>Компетентності</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
СК13	Здатність до осмислення ролі лінгво- та літературного краєзнавства на тлі сучасної культури, репрезентації різнобічних аспектів дослідження художньо-естетичного світу мови й літератури Придніпров'я.
СК14	Здатність до формування мовної свідомості, діяльності майбутнього фахівця як мовної особистості, спроектованої на розуміння та психолінгвістичний аналіз мовленнєвої поведінки індивідуума, соціальних дискурсивних практик, розвитку комунікаційної культури.
СК15	Вибудовування індивідуальної траєкторії професійного розвитку особистості.

### 3. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання бакалавра зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 *Українська мова та література*, що визначають нормативний зміст підготовки і корелюються з переліком загальних і спеціальних компетентностей подано нижче.

<i>Шифр</i>	<b>Програмні результати навчання:</b>
<i>1</i>	<i>2</i>
ПРН1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН3	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН4	Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
ПРН5	Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
ПРН6	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН7	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН8	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.
ПРН9	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН10	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН11	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
ПРН12	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН13	Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
ПРН14	Використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН15	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН16	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української мови та літератури, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН17	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН18	Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
ПРН19	Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Шифр	Спеціальні результати навчання з урахуванням особливостей освітньої програми
1	2
СР1	Осмислювати роль лінгво- та літературного краєзнавства Придніпров'я на тлі сучасної культури, аналізувати, інтерпретувати і представляти результати науково-дослідних і практичних робіт з урахуванням різнобічних аспектів дослідження художньо-естетичного світу мови й літератури рідного краю.
СР2	Формувати мовну свідомість, розвивати креативну діяльність майбутнього фахівця як мовної особистості, спроєктованої на розуміння та психолінгвістичний аналіз мовленнєвої поведінки індивідуума, соціальних дискурсивних практик.
СР3	Володіти експресивними, емоційними, логічними засобами мови, спрямовувати знання для досягнення запланованого прагматичного результату, розвивати індивідуальну траєкторію професійного розвитку особистості.

#### 4. РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ

Шифр РН	Результати навчання	Найменування освітніх компонентів
1	2	3
<b>1 ОBOB'ЯЗKOBA ЧACТИHA</b>		
ПРН1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації.	31 Академічне письмо; 34 Ціннісні компетенції фахівця; 37 Іноземна мова професійного спрямування (англійська/ німецька/ французька); Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф9 Орфографічний практикум; Ф12 Теорія мовної комунікації; Ф20 Соціолінгвістика
ПРН2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	37 Іноземна мова професійного спрямування (англійська/ німецька/ французька); Б2 Прикладні інформаційні технології; Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф6 Історія української літератури
ПРН3	Організувати процес свого навчання й самоосвіти	34 Ціннісні компетенції фахівця; Б3 Психологія; Б4 Педагогіка; Ф14 Методика навчання української мови в закладах середньої освіти; Ф15 Методика навчання української літератури в закладах середньої освіти
ПРН4	Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства	32 Цивілізаційні процеси в українському суспільстві; 33 Фізична культура і спорт; 35 Правознавство; 36 Цивільна безпека
ПРН5	Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	32 Цивілізаційні процеси в українському суспільстві; 34 Ціннісні компетенції фахівця; 35 Правознавство; Б3 Психологія; Б4 Педагогіка; Ф20 Соціолінгвістика
ПРН6	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	32 Цивілізаційні процеси в українському суспільстві; 34 Ціннісні компетенції фахівця; Б2 Прикладні інформаційні технології;

1	2	3
		Ф12 Теорія мовної комунікації
ПРН7	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	Ф1 Вступ до мовознавства; Ф2 Вступ до літературознавства; Ф10 Теорія літератури; Ф13 Когнітивна лінгвістика
ПРН8	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.	З1 Академічне письмо; Б1 Латинська мова; Ф1 Вступ до мовознавства; Ф2 Вступ до літературознавства; Ф4 Історія зарубіжної літератури; Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф6 Історія української літератури; Ф7 Старослов'янська мова; Ф10 Теорія літератури; Ф11 Історична граматики української мови; Ф17 Шістдесятництво як культурний феномен доби; Ф19 Дискурс постмодернізму; ПЗ Педагогічна практика
ПРН9	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.	Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф8 Українська діалектологія; Ф20 Соціолінгвістика
ПРН10	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	З1 Академічне письмо; Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф9 Орфографічний практикум; Ф14 Методика навчання української мови в закладах середньої освіти; Ф15 Методика навчання української літератури в закладах середньої освіти; ПЗ Педагогічна практика
ПРН11	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	З1 Академічне письмо З7 Іноземна мова професійного спрямування (англійська/ німецька/ французька); Ф5 Сучасна українська літературна мова
ПРН12	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	Б1 Латинська мова; Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф7 Старослов'янська мова; Ф8 Українська діалектологія; Ф11 Історична граматики української мови
ПРН13	Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної	Ф3 Усна народна творчість; Ф4 Історія зарубіжної літератури;

1	2	3
	творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).	Ф6 Історія української літератури; Ф10 Теорія літератури; Ф16 Поетика художнього тексту; Ф17 Шістдесятництво як культурний феномен доби; Ф18 Літературна критика; Ф19 Дискурс постмодернізму; Ф21 Курсова робота з історії української літератури; П1 Фольклорна практика
ПРН14	Використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	З1 Академічне письмо; Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф6 Історія української літератури; Ф12 Теорія мовної комунікації; П3 Педагогічна практика; Ф3 Усна народна творчість
ПРН15	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	Ф4 Історія зарубіжної літератури; Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф6 Історія української літератури; Ф10 Теорія літератури; Ф16 Поетика художнього тексту; Ф18 Літературна критика; Ф21 Курсова робота з історії української літератури; Ф22 Курсова робота з сучасної української літературної мови; П1 Фольклорна практика
ПРН16	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	З4 Ціннісні компетенції фахівця; Ф1 Вступ до мовознавства; Ф2 Вступ до літературознавства; Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф6 Історія української літератури; Ф13 Когнітивна лінгвістика; Ф16 Поетика художнього тексту; П3 Педагогічна практика
ПРН17	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф14 Методика навчання української мови в закладах середньої освіти; Ф15 Методика навчання української літератури в закладах середньої освіти; Ф22 Курсова робота з сучасної української літературної мови; П2 Практика пізнавально-мовленнєва; П3 Педагогічна практика



1	2	3
ПРН18	Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.	33 Фізична культура і спорт; 34 Ціннісні компетенції фахівця; 35 Правознавство; 36 Цивільна безпека; Б3 Психологія; Б4 Педагогіка; П3 Педагогічна практика
ПРН19	Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.	Ф5 Сучасна українська літературна мова; Ф6 Історія української літератури; Ф13 Когнітивна лінгвістика; Ф21 Курсова робота з історії української літератури; Ф22 Курсова робота з сучасної української літературної мови
<b>Спеціальні результати навчання з урахуванням особливостей освітньої програми</b>		
СР1	Осмишлювати роль лінгво- та літературного краєзнавства Придніпров'я на тлі сучасної культури, аналізувати, інтерпретувати і представляти результати науково-дослідних і практичних робіт з урахуванням різнобічних аспектів дослідження художньо-естетичного світу мови й літератури рідного краю.	П1 Фольклорна практика ; П2 Практика пізнавально-мовленнєва; С1 Літературне краєзнавство; С3 Сучасна українська література Придніпров'я
СР2	Формувати мовну свідомість, розвивати креативну діяльність майбутнього фахівця як мовної особистості, спроектованої на розуміння та психолінгвістичний аналіз мовленнєвої поведінки індивідуума, соціальних дискурсивних практик.	С1 Літературне краєзнавство; С2 Психолінгвістика; С3 Сучасна українська література Придніпров'я
СР3	Володіти експресивними, емоційними, логічними засобами мови, спрямовувати знання для досягнення запланованого прагматичного результату, розвивати індивідуальну траєкторію професійного розвитку особистості.	П2 Практика пізнавально-мовленнєва; С1 Літературне краєзнавство; С2 Психолінгвістика; С3 Сучасна українська література Придніпров'я
<b>2 ВИБІРКОВА ЧАСТИНА</b> Визначається завдяки вибору здобувачами навчальних дисциплін із запропонованого переліку		

## 5. РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ПРОГРАМИ ЗА ОСВІТНИМИ КОМПОНЕНТАМИ

Шифр	Освітній компонент	Обсяг, кред.	Підсум. контр.	Кафедра, що викладає	Розподіл за чвертями
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<b>1</b>	<b>ОБОВ'ЯЗКОВА ЧАСТИНА</b>	<b>180</b>			
<b>1.1</b>	<b>Цикл загальної підготовки</b>				
31	Академічне письмо	3,0	іс	ФМК	4
32	Цивілізаційні процеси в українському суспільстві	3,0	дз	ІПТ	2
33	Фізична культура і спорт	6,0	дз	ФВС	1 - 8
34	Ціннісні компетенції фахівця	6,0	іс	ФП	5; 6
35	Правознавство	3,0	дз	ЦГЕП	10
36	Цивільна безпека	3,0	іс	ОП та ЦБ	13
37	Іноземна мова професійного спрямування (англійська/ німецька/ французька)	6,0	іс	ІнМов	1 - 4
		30			
<b>1.2</b>	<b>Цикл спеціальної підготовки</b>				
1.2.1	<i>Базові дисципліни за галуззю знань</i>				
Б1	Латинська мова	3,0	дз	Перекладу	1; 2
Б2	Прикладні інформаційні технології	3,0	дз	ІТКІ	3
Б3	Психологія	3,0	дз	ФП	7; 8
Б4	Педагогіка	3,0	дз	ФП	9; 10
		12			
1.2.2	<i>Фахові освітні компоненти за спеціальністю</i>				
Ф1	Вступ до мовознавства	3,0	іс	ФМК	1; 2
Ф2	Вступ до літературознавства	3,0	іс	ФМК	1; 2
Ф3	Усна народна творчість	4,0	іс	ФМК	1; 2
Ф4	Історія зарубіжної літератури	12	іс	ФМК	1 - 8
Ф5	Сучасна українська літературна мова	21,5	іс	ФМК	3 - 16
Ф6	Історія української літератури	21,5	іс	ФМК	3 - 16
Ф7	Старослов'янська мова	3,0	дз	ФМК	1; 2
Ф8	Українська діалектологія	4,0	іс	ФМК	3; 4
Ф9	Орфографічний практикум	4,0	іс	ФМК	3; 4
Ф10	Теорія літератури	4,0	іс	ФМК	5; 6
Ф11	Історична граматики української мови	3,0	дз	ФМК	5; 6
Ф12	Теорія мовної комунікації	3,0	іс	ФМК	5; 6

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Ф13	Когнітивна лінгвістика	3,0	дз	ФМК	5; 6
Ф14	Методика навчання української мови в закладах середньої освіти	3,0	іс	ФМК	7; 8
Ф15	Методика навчання української літератури в закладах середньої освіти	3,0	іс	ФМК	9; 10
Ф16	Поетика художнього тексту	3,0	іс	ФМК	9; 10
Ф17	Шістдесятництво як культурний феномен доби	3,0	іс	ФМК	11; 12
Ф18	Літературна критика	3,0	іс	ФМК	13; 14
Ф19	Дискурс постмодернізму	3,0	іс	ФМК	13; 14
Ф20	Соціолінгвістика	3,0	іс	ФМК	15; 16
Ф21	Курсова робота з історії української літератури	0,5	дз	ФМК	8
Ф22	Курсова робота з сучасної української літературної мови	0,5	дз	ФМК	12
1.2.3	<i>Спеціальні освітні компоненти за освітньою програмою</i>				
С1	Літературне краєзнавство	3,0	іс	ФМК	5; 6
С2	Психолінгвістика	3,0	іс	ФМК	9;10
С3	Сучасна українська література Придніпров'я	3,0	іс	ФМК	13; 14
1.2.4	<i>Практична підготовка за спеціальністю та атестація</i>				
П1	Фольклорна практика	6,0	дз	ФМК	4
П2	Практика пізнавально-мовленнева	6,0	дз	ФМК	8
П3	Педагогічна практика	6,0	дз	ФМК	12
		180			
	<b>ВИБІРКОВА ЧАСТИНА</b>	<b>60</b>			
В	<b>Визначається завдяки вибору здобувачами навчальних дисциплін із запропонованого переліку</b>				
	<b>Разом за обов'язковою та вибірковою частинами</b>	<b>240</b>			

**Примітка:**

Позначення кафедр, яким доручається викладання дисциплін: ОП та ЦБ – охорони праці та цивільної безпеки; ІТКІ-інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії; ІнМов – іноземних мов; ІПТ – історії та політичної теорії; ФВС – фізичного виховання та спорту; Перекладу – перекладу; ФМК – філології та мовної комунікації ФП – філософії та педагогіки; ЦГЕП – цивільного, господарського та екологічного права.

## 6. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

Послідовність навчальної діяльності здобувача за денною формою навчання подана нижче.

Курс	Семестр	Чверть	Шифри освітніх компонентів	Річний обсяг, кредити	Кількість освітніх компонент, що викладаються протягом		
					чверті	семестру	Навчально-го року
1	2	3	4	5			
1	1	1	Б1, 33, 37, Ф1, Ф2, Ф3, Ф4, Ф7	60	8	10	16
		2	Б1, 32, 33, 37, Ф1, Ф2, Ф3, Ф4, Ф7		9		
	2	3	Б2, 33, 37, Ф4, Ф5, Ф6, Ф8, Ф9		8	9	
		4	31, 33, 37, Ф4, Ф5, Ф6, Ф8, Ф9, П1		9		
2	3	5	33, 34, Ф4, Ф5, Ф6, Ф10, Ф11, Ф12, Ф13, С1	60	10	10	15
		6	33, 34, Ф4, Ф5, Ф6, Ф10, Ф11, Ф12, Ф13, С1		10		
	4	7	Б3, 33, Ф4, Ф5, Ф6, Ф14		6	9	
		8	Б3, 33, Ф4, Ф5, Ф6, Ф14, Ф21, П2, В		9		
3	5	9	Б4, Ф5, Ф6, Ф15, Ф16, С2	60	6	9	14
		10	Б4, 35, Ф5, Ф6, Ф15, Ф16, С2, В		8		
	6	11	Ф5, Ф6, Ф17, В		4	9	
		12	Ф5, Ф6, Ф17, Ф22, П3, В		6		
4	7	13	36, Ф5, Ф6, Ф18, Ф19, С3	60	6	10	16
		14	Ф5, Ф6, Ф18, Ф19, С3, В		6		
	8	15	Ф5, Ф6, Ф20, В		4	6	
		16	Ф5, Ф6, Ф20, В		4		

**Примітка:** Кількість освітніх компонент у чвертях та семестрах з урахуванням вибіркових навчальних дисциплін визначається після обрання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти.



Таблиця 2. Матриця відповідності результатів навчання компонентам освітньої програми

		Компоненти освітньо-професійної програми																																															
		З 1	З 2	З 3	З 4	З 5	З 6	З 7	Б 1	Б 2	Б 3	Б 4	Ф 1	Ф 2	Ф 3	Ф 4	Ф 5	Ф 6	Ф 7	Ф 8	Ф 9	Ф 10	Ф 11	Ф 12	Ф 13	Ф 14	Ф 15	Ф 16	Ф 17	Ф 18	Ф 19	Ф 20	Ф 21	Ф 22	П 1	П 2	П 3	С 1	С 2	С 3									
Результати навчання	ПРН1	+			+			+									+				+													+															
	ПРН2							+		+								+	+																														
	ПРН3				+							+	+															+	+																				
	ПРН4		+	+		+	+																						+	+																			
	ПРН5		+		+	+							+	+																																+			
	ПРН6		+		+							+																		+																			
	ПРН7													+	+								+																										
	ПРН8	+								+				+	+		+	+	+	+			+	+																						+			
	ПРН9																	+				+																									+		
	ПРН10	+																+											+	+																	+		
	ПРН11	+							+	+								+																															
	ПРН12										+							+			+	+			+																								
	ПРН13																	+	+		+			+					+	+	+	+																+	
	ПРН14	+																+		+	+					+																						+	
	ПРН15																	+	+	+				+					+		+																		
	ПРН16				+									+	+			+	+						+			+		+																		+	
	ПРН17																	+										+	+																			+	
	ПРН18		+	+	+	+	+					+	+																																				+
	ПРН19																	+	+								+																					+	
СР1																																															+		
СР2																																																+	
СР3																																																	+

## 8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма розроблена з урахуванням нормативних та інструктивних матеріалів міжнародного, галузевого та державного рівнів:

1. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за № 880/33851. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19>.

2. Критерії оцінювання якості освітньої програми. Додаток до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (пункт 6 розділу I). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D1%97.pdf>

3. Квіт Сергій. Дорожня карта реформування вищої освіти України. Освітня політика. Портал громадських експертів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/1159-dorozhnya-karta-reformuvannya-vishchoji-osviti-ukrajini>.

4. Глосарій. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/01/%d0%93%d0%bb%d0%be%d1%81%d0%b0%d1%80%d1%96%d0%b9.pdf>

5. Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://mdu.in.ua/Ucheb/dovidnik\\_koristuvacha\\_ekts.pdf](http://mdu.in.ua/Ucheb/dovidnik_koristuvacha_ekts.pdf).

6. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

7. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

8. Лист Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. №1/9–239 щодо використання у роботі закладів вищої освіти примірних зразків освітніх програм.

9. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 «Філологія». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 869. К.: МОН України, 2019. 18 с.

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти». <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>.

11. Лист Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 р. №1/9–377 щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм.

12. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р.

№600 (зі змінами).

13. Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 25 с.

14. Статут НТУ «ДП». Режим доступу: <http://surl.li/qfaq>

15. Стратегічний план розвитку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» до 2026 року. Режим доступу: [http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/programaroz/NTUDP\\_Strat\\_plan\\_20190418.pdf](http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/programaroz/NTUDP_Strat_plan_20190418.pdf)

16. Стратегія розвитку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (2019–2026) . Режим доступу: [https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/programaroz/NTUDP\\_Strat\\_2019.pdf](https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/programaroz/NTUDP_Strat_2019.pdf)

17. Положення про формування переліку та обрання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (від 17 січня 2020) . Режим доступу: [http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us\\_documents/The\\_choice\\_of\\_academic\\_disciplines\\_by\\_students\\_2020.pdf](http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/The_choice_of_academic_disciplines_by_students_2020.pdf)

18. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка», затвердженого рішенням Вченої ради університету від 26.12.2017, протокол № 20 (із змінами)./Мін-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Д. : НТУ «ДП», 2017. 27 с.

19. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (затверджене Вченою радою НТУ «ДП» від 11.12.2018, протокол №15) / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Д. : НТУ «ДП», 2018. 21 с.

20. Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (затверджене Вченою радою НТУ «ДП» від 11.12.2018, протокол №15) / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Д. : НТУ «ДП», 2018. 40 с.

21. Положення про систему запобігання та виявлення плагіату в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» (затверджене Вченою радою НТУ «ДП» від 13.06.2018, протокол №8) (зі змінами та доповненнями, затвердженими Вченою радою НТУ «ДП» від 26.03.2019) / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Д. : НТУ «ДП», 201. 11 с.

Освітня програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому студентів на навчання.

Освітня програма поширюється на всі кафедри університету та вводиться в дію з 01 вересня 2021 року.

Термін дії освітньої програми не може перевищувати 3 роки 10 місяців та/або період акредитації. Освітня програма підлягає перегляду та доопрацюванню



відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти, але не рідше, ніж раз на рік.

Відповідальність за якість та унікальні конкурентні переваги освітньої програми несе гарант освітньої програми.

Навчальне видання

Ігнат'єва Світлана Євгенівна  
Біляцька Валентина Петрівна  
Цюп'як Ірина Костянтинівна  
Лобанова Владислава Олександрівна  
Чорна Олександра Вячеславівна  
Сухоніс Фідель Анатолійович

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА БАКАЛАВРА

Електронний ресурс

Видано  
у Національному технічному університеті  
«Дніпровська політехніка».  
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842 від 11.06.2004.  
49005, м. Дніпро, просп. Дмитра Яворницького, 19.

## РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія, предметної спеціальності 035.01 Українська мова та література галузі знань 03 Гуманітарні науки (Дніпро, 2021)

Рецензована освітньо-професійна програма відповідає запитам сучасної освіти, зорієнтована на формування навичок, необхідних у гуманітарній царині для викладання української мови та літератури, про що свідчить чітко окреслена мета: «підготувати фахівця-професіонала, компетентного в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням, перетворенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, критично-аналітичною, так і з прикладною метою), здатну організувати ефективні комунікації українською мовою в культурно-просвітницькій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя».

Освітня програма «Українська мова та література» ґрунтована на системі основних наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології, здатна забезпечити формування загальних та спеціальних компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем із предметної спеціальності. Вона вирізняється гуманістичним підходом, що враховує, з одного боку, особливості регіональних потреб суспільства у визначенні практичної ролі лінгво- та літературного краєзнавства на тлі сучасної культури, репрезентації різнобічних аспектів дослідження художньо-естетичного світу мови й літератури Придніпров'я; з іншого, – програма робить акцент на проведенні аналізу й синтезу індивідуальних мовленнєвих дискурсивних практик в українській мові та літературі, формуванні мовної свідомості, діяльності майбутнього фахівця як мовної особистості, спроектованої на розуміння й психолінгвістичний аналіз мовленнєвої поведінки індивідуума, розвиток комунікаційної культури. Цілком закономірно, що поєднання таких аспектів дасть змогу забезпечити висококваліфікованими фахівцями Придніпровський регіон, які, володіючи спеціальними компетентностями, будуть конкурентоспроможними на ринку праці.

В ОП репрезентовано загальні та спеціальні компетентності за стандартом вищої освіти, виокремлено низку спеціальних компетентностей із урахуванням особливостей освітньої програми. Окрім того, представлено нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів

навчання, зокрема й спеціальні результати навчання з урахуванням особливостей освітньої програми.

Примітним є те, що запропонована ОП унаочнює розподіл результатів навчання за освітніми компонентами, уналежненими до обов'язкової / вибіркової частини, а також розподіл обсягу програми за освітніми компонентами. Обов'язкові компоненти закономірно передбачають цикли загальної та спеціальної підготовки. На відміну від ОП 2020, рецензована ОП модифікована в напрямку до збільшення кредитів з окремих дисциплін.

Запропонована структурно-логічна схема ілюструє послідовність навчальної діяльності здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за денною формою навчання.

Логічним завершенням ОП є матриці відповідності: 1) визначених освітньою програмою компетентностей компонентам освітньої програми; 2) результатів навчання компонентам освітньої програми.

Прикінцеві положення переконливо засвідчують: ОП розроблена з урахуванням низки нормативних та інструктивних матеріалів міжнародного, галузевого та державного рівнів, зокрема й Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 «Філологія» (затверджено та введено в дію наказом МОН України від 20.06.2019 р. № 869).

Загалом є підстави вважати, що освітньо-професійна програма «Українська мова та література» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія, предметної спеціальності 035.01 Українська мова і література, розроблена робочою групою, затвердженою Національним технічним університетом «Дніпровська політехніка», відповідає встановленим вимогам, забезпечить фундаментальну підготовку здобувачів вищої освіти, формування загальних та спеціальних компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, може бути впроваджена в освітній процесу університету.

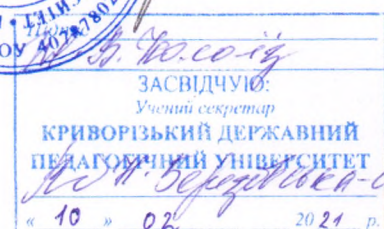
Рецензент –

доктор філологічних наук, професор,  
завідувач кафедри української мови

Криворізького державного педагогічного університету



Ж. В. Колоїз



## РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму  
«Українська мова та література»  
підготовки бакалаврів у галузі знань 03 «Гуманітарні науки»  
зі спеціальності 035 «Філологія»  
спеціалізації 035.01 «Українська мова та література»

Якісна підготовка здобувачів вищої освіти з філології є важливим складником гуманітарної політики української держави. Фахівці з української філології є затребуваними на ринку праці, вони задіяні як в освітянській сфері, так і в різноманітних галузях національної економіки. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» має у своєму арсеналі досвід, потужний кадровий потенціал та сучасне навчальне середовище для якісної підготовки таких фахівців.

Рецензована освітньо-професійна програма «Українська мова та література» розроблена робочою групою кафедри філології та мовної комунікації НТУ разом зі здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та потенційними роботодавцями, які засвідчили потребу регіону в підготовці фахівців спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.01 «Українська мова та література». До розроблення освітньо-професійної програми були залучені не тільки представники наукової спільноти, а й студенти, фахівці-практики у сфері української філології, керівник середнім закладом освіти.

Освітньо-професійна програма загалом охоплює програмні компетентності, що визначають здатність випускника за освітнім ступенем бакалавра успішно провадити професійну діяльність згідно зі здобутою кваліфікацією. Програмні компетентності розподілені на загальні та фахові відповідно до профілю програми. Фахові компетентності мають практичний характер, вони специфічні для освітньо-професійної програми й окреслюють зміст підготовки фахівця.

Сильною стороною освітньо-професійної програми є цікаві філологічні практики – фольклорна, пізнавально-мовленнева, педагогічна, що вможливають у майбутньому успішне працевлаштування здобувачів вищої освіти. Безперечним позитивним аспектом цієї програми є можливість проходити практичну підготовку як у НТУ «Дніпровська політехніка» (Центрі культури української мови імені Олеся Гончара, етнографічній лабораторії), так і в провідних установах Придніпров'я: у Дніпропетровському національному історичному музеї імені Д. І. Яворницького (музей «Літературне Придніпров'я»), Музеї шахтарської слави ШУ «Тернівське», історико-краєзнавчому музеї імені О. Коваля (м. Підгороднє), бібліотеках, обласних радіо й телекомпаніях, закладах середньої освіти, міжнародному дитячому центрі «Артек» співдружності «Артек лісовий» та ін., що забезпечує формування здобувачем індивідуальної освітньої траєкторії, даючи змогу набувати спеціалізованих компетентностей щодо освітньої діяльності в галузі української філології.

Важливо, що ОПП має творчий складник. Для проведення лекційних і практичних занять із «Літературного краєзнавства», «Літератури рідного краю» залучено письменницю, члена НСПУ та члена НСЖУ з авторськими програмами.

Освітньо-професійна програма «Українська мова та література» пропонує широкий вибір дисциплін фахово-професійної підготовки, демонструє глибоку практичну інтеграцію, модернізацію навчальних дисциплін, що полегшує студентам розуміння специфіки освітніх складників і використання набутих знань для розв'язання актуальних проблем у сфері філології та галузі спеціалізації. *Дискусійним є зарахування до базових дисциплін за галуззю знань (цикл спеціальної підготовки) латинської мови, педагогіки та психології.*

Рецензована освітньо-професійна програма демонструє глибоке осмислення ролі лінгво- та літературного краєзнавства в контексті сучасної культури та репрезентує різнобічні аспекти дослідження художньо-естетичного світу мови й літератури Придніпров'я.

Зміст освітньо-професійної програми має чітку структуру, освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему та загалом дають змогу досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Освітні компоненти відповідають об'єктові вивчення – структура та функціональні компоненти системи гуманітарної освіти.

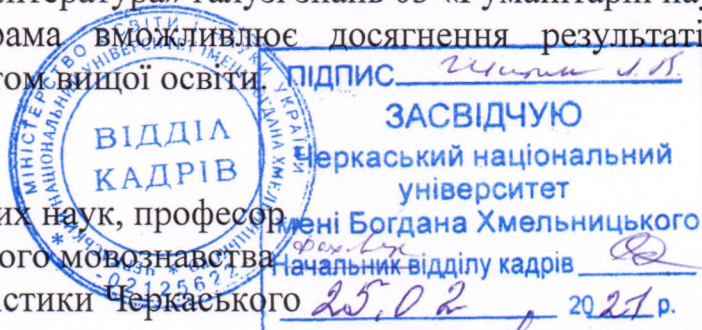
Структура освітньо-професійної програми передбачає індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін, спрямованих на розвиток soft skills та поглиблення фахових компетентностей.

Усі освітні компоненти, передбачені навчальним планом, відповідають запитам XXI століття щодо підготовки фахівців у галузі української філології, розвивають ключові компетентності, інтелектуальні й академічні навички, ураховують вимоги сучасного ринку праці, суспільства загалом і Придніпров'я зокрема.

Рецензована освітньо-професійна програма загалом є потужним дидактичним комплексом, що формує фахівця з розвиненим світоглядом, який здатний розв'язувати складні теоретичні і практичні завдання. Уважаємо, що освітньо-професійну програму спеціальності 035 Філологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти можна рекомендувати для здобувачів-бакалаврів зі спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.01 «Українська мова та література» галузі знань 03 «Гуманітарні науки».

Освітня програма вможливує досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти.

Рецензент –  
доктор філологічних наук, професор  
кафедри українського мовознавства  
і прикладної лінгвістики Черкаського  
національного університету  
імені Богдана Хмельницького



Л. В. Шитик

## РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Українська мова та література»  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю  
035 Філологія предметною спеціальністю 035.01 Українська мова та  
література галузі знань 03 Гуманітарні науки**

Об'єктами вивчення та професійної діяльності бакалавра філології є мова (в теоретичному/практичному, синхронному/діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); жанрово-стильові різновиди текстів: міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній та письмовій формі. Поєднання саме цих аспектів уможливорює забезпечення компетентними фахівцями Придніпров'я, які не тільки володітимуть професійними філологічними знаннями, вміннями і навичками, а й здатними приймати відповідні рішення в ситуаціях вибору, вирізняються умінням реалізовувати свої креативні здібності, мають творчий стиль мислення.

“Українська мова та література” зорієнтована на практичну підготовку фахівців-філологів, що відображено у таких ОК циклу загальної підготовки: орфографічний практикум, методика навчання української мови в закладах середньої освіти, методика навчання української літератури в закладах середньої освіти, фольклорна практика, практика пізнавально-мовленнєва, педагогічна практика та ін. Важливою компонентою ОПП, є обов'язкове проходження студентом педагогічної практики в закладах середньої освіти, що дає змогу підготувати професійних викладачів нової генерації.

Програма передбачає проходження й інших практик – фольклорної, пізнавально-мовленнєвої. Здобувачі вищої освіти освітньо-професійної програми «Українська мова та література» НТУ «ДП» мають змогу брати участь у фахових семінарах, тренінгах, навчальних практиках у Дніпропетровському національному історичному музеї імені Д.І. Яворницького (музей «Літературне Придніпров'я»), музеї «Шахтарської слави» ШУ «Тернівське», історико-краєзнавчому музеї імені О. Коваля (м. Підгороднє), бібліотеках, обласних радіо і телекомпаніях, закладах середньої освіти Придніпров'я та ін.

Обов'язкова частина ОП містить загальний та спеціальний цикли підготовки. Компоненти спеціального циклу поділені на базові (за галуззю знань), фахові (за спеціальністю), спеціальні (за ОП) дисципліни, практики, що віддзеркалюють загальні та фахові РН відповідно до цілей ОП. Структурно-логічна схема демонструє взаємозв'язок освітніх компонентів за всі роки навчання. Обов'язкові компоненти, що відповідають навчальним дисциплінам, за своїм змістом мають безпосередній зв'язок зі спеціальністю 035 Філологія. Програмні результати ОП відображені у матриці відповідності.

До викладання залучені кваліфіковані науково-педагогічні працівники – штатні працівники університету, члени Національної спілки письменників

України, директор Науково-технічної бібліотеки, провідні науковці України. Викладачі мають відповідні наукові ступені й вчені звання, володіють достатніми теоретичними знаннями та практичним досвідом, є знаними фахівцями в науковій філологічній спільноті. Для фахових консультацій залучаються професіонали-практики за дисциплінами програми. Забезпечується своєчасне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, участь у тренінгах з академічної доброчесності, методики навчання освітян та використання засобів дистанційного навчання.

Форми та методи навчання й підсумкового контролю відповідають вимогам академічної доброчесності.

Здобувачі ОПП «Українська мова та література» мають вільний доступ до матеріально-технічних ресурсів та інфраструктури НТУ «Дніпровська політехніка», до друкованих та електронних джерел інформації, найновіших публікацій за багатьма дослідницькими напрямками.

З урахуванням вищезазначеного вважаємо, що рецензовану ОПП «Українська мова та література» можна рекомендувати для підготовки фахівців зі спеціальності 035 Філологія, предметної спеціальності 035.01 Українська мова та література галузі знань 03 Гуманітарні науки.

Рецензент –  
старший науковий співробітник  
музею «Літературне Придніпров'я» –  
відділу Дніпропетровського національного  
історичного музею імені Д.І. Яворницького



С.М. МАРТИНОВА



## Рецензія

на освітньо-професійну програму «Українська мова та література»  
зі спеціальності 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки»  
першого бакалаврського рівня вищої освіти  
у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»

У розробленій в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» освітньо-професійній програмі «Українська мова та література» за спеціальністю «Філологія» є визначена мета – підготовка бакалаврів, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері філології. Відповідно до поставленої мети передбачено оволодіння здобувачами вищої освіти базовими знаннями та практичними навичками, що відображено в компонентах освітньо-професійної програми ( опис профілю, перелік компонентів, форма атестації, матриця відповідностей програмних компетентностей та програмних результатів навчання компетентностям освітньо-професійної програми).

Рецензована освітньо-професійна програма уможливорює формування гуманітарної мовної особистості завдяки введенню вибіркового дисциплін та наміченому вектору розвитку здобувачів вищої освіти через пізнання літератури та культури рідного краю, що відображено в темах курсових робіт та вибіркового дисциплін. Освітньо-професійна програма, що рецензується, впроваджена в навчальний процес у 2019 році та постійно вдосконалюється відповідно до стандарту спеціальності 035- Філологія.

Викладання освітньо-професійної програми спрямовано на студентоцентризм та активне самонавчання, головне, на застосування інноваційних інформаційно-дистанційних інтерактивних методів і творчого розв'язання інтелектуальних завдань.

Освітньо-професійна програма «Українська мова та література» відзначена логічністю, структурованістю та послідовністю основних компонентів. Їх послідовність передбачає формування загальних і спеціальних компетенцій, створює передумови для академічної мобільності.

Навчальний план підготовки бакалаврів за спеціальністю 035 «Філологія» змістовно відповідає завданням освітньо-професійної програми «Українська мова та література» для здобуття першого бакалаврського рівня вищої освіти. Дисципліни, наведені в навчальному плані, відображають актуальні для філологічної галузі програмні результати навчання.

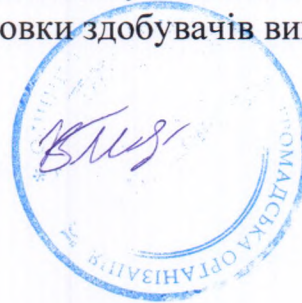
До програми введено дисципліну «Психолінгвістика», що в системі професійно-орієнтованих дисциплін відображає сутнісний зміст спеціальності 035 «Філологія» та актуальність освітньо-професійної програми. Освітньо-професійна програма відзначена логічною структурованістю, системною комплексністю, динамічною послідовністю основних компонентів. Їх послідовність передбачає формування загальних і спеціальних компетенцій, створює передумови до академічної мобільності в отриманні наступного кваліфікаційного рівня освіти.

Розроблена освітньо-професійна програма «Українська мова та література» зі спеціальності 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» першого бакалаврського рівня освіти відповідає усім вимогам і може бути використана в освітньому процесі підготовки здобувачів вищої освіти.

Голова

ГО «Спільнота активної молоді – САМ»

*12.02.21*



В.В. Мельнічук

## РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Українська мова та література»  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія  
предметною спеціальністю **035.01 Українська мова та література**  
галузі знань 03 Гуманітарні науки

Розроблена кафедрою філології та мовної комунікації Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» й подана на рецензування освітньо-професійна програма є стратегічним й тактичним орієнтиром підготовки здобувачів вищої освіти першого бакалаврського вищої освіти в галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія, предметною спеціальністю 035.01 Українська мова та література (далі – ОПП).

Структура освітньо-професійної програми «Українська мова та література», що представлена профілем ОПП, переліком компонентів ОПП, формами атестації здобувачів вищої освіти, матрицею відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП та матрицею забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами програми, має логічний, послідовний характер. Програма підготовки бакалаврів зорієнтована на формування навичок, необхідних у галузі української філології та викладання української мови та літератури.

Цілі ОПП чітко сформульовані та демонструють цінність та унікальність цієї програми, її внесок у збереження та примноження українського культурного потенціалу в мові та літературі, що цілком відповідає стратегіям розвитку сучасного українського суспільства. Освітньо-професійна програма має творчий складник. Для проведення занять з дисциплін «Літературне краєзнавство», «Сучасна українська література Придніпров'я» залучено письменницю, членкиню Національної спілки письменників України та Національної спілки журналістів України – О. Н. Шуманн, що розробила авторські програми курсів. До викладання дисциплін «Старослов'янська мова» та «Українська діалектологія» залучено філолога-практика – директора науково-технічної бібліотеки НТУ «Дніпровська політехніка» Г. А. Онищенко.

Важливо, що ОПП містить можливість вибору та вибудовування індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку особистості. Обсяг вибіркових навчальних дисциплін становить 60 кредитів ЄКТС (25% обсягу ОПП). Здобувачі мають право на навчання за індивідуальним графіком. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти ОПП може забезпечуватися також через участь у заходах неформальної освіти та реалізації права на академічну мобільність. Базами розвитку здобувача в аудиторний та позааудиторний час слугують Центр культури української мови імені Олесея Гончара, Етнографічна лабораторія, Івент-центр «CoLibri».

Програма дає змогу залучати студентів до виконання окремих завдань у межах ініціативних науково-дослідних та практичних робіт.

Окремо відзначаємо характеристику переліку компетентностей випускника – вони є чіткими, виразними, самодостатніми, такими, що відповідають сучасним вимогам підготовки висококваліфікованого фахівця-філолога. Такими ж продуктивними є програмні результати навчання.

Рецензована освітньо-професійна програма укладена відповідно до Стандарту вищої освіти України спеціальності «Філологія» для рівня бакалавра, містить необхідні структурні та змістові складники, може бути рекомендована для впровадження в навчальний процес.

Рецензент –  
директор видавництва і друкарні  
ПП «Ліра»



О. О. Нечай

18.02.2021

## РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму  
«Українська мова та література»  
підготовки бакалаврів в галузі знань 03 Гуманітарні науки  
за спеціальністю 035 Філологія,  
спеціалізацією 035.01 Українська мова та література  
підготовлену з метою реалізації в освітньому процесі Національного  
технічного університету «Дніпровська політехніка»  
2021р.

Метою освітньо-професійної програми «Українська мова та література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.01 Українська мова та література є підготовка фахівця-професіонала, компетентного в діяльності, пов'язаній із аналізом, творенням, перетворенням й оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, критично-аналітичною, так і з прикладною метою), здатну організовувати ефективні комунікації українською мовою в культурно-просвітницькій, суспільній, навчальній, професійній сферах життя, підготовка здобувачів до подальшого навчання.

У програмі логічно корелюють кваліфіковано визначені програмні результати навчання, компетентності та компоненти навчального плану. Важливо, що дисципліни навчального плану орієнтовані на актуальні напрями сучасної філологічної науки, а також на формування світоглядних і дослідницьких орієнтирів конкурентоспроможного фахівця-філолога.

Структуру й зміст освітньо-професійної програми логічно вибудовано, що уможливорює досягнення заявлених цілей і програмових результатів навчання та відповідає загальним і спеціальним (фаховим) компетентностям.

У рецензованій освітньо-професійній програмі наявна ґрунтовна теоретична й практична підготовка здобувачів вищої освіти. Цілком вираженими є освітні компоненти психолого-педагогічної, методичної та предметної (українська мова і література) підготовки. Передбачено проведення навчальних практик: фольклорної, пізнавально-мовленнєвої, педагогічної. Обсяг практик (18 кредитів) забезпечують формування у здобувачів вищої освіти комплексу умінь і навичок для професійного використання в галузі філології.

У процесі формулювання компетентностей і результатів навчання освітньо-професійної програми враховано стандарт вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія (за спеціалізаціями) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема щодо визначення компетентностей, результатів навчання.

Освітньо-професійна програма уможливорює формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибір освітніх компонентів в обсязі, визначеному

нормативними документами. Нам імпонує запропонована модель забезпечення вибірковості – перелік ОК без назв.

Навчальні дисципліни відповідають предметній області спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 Українська мова і література. Вони мають достатній обсяг кредитів для їх засвоєння й здатні задовольнити освітні та кваліфікаційні потреби здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

Освітньо-професійна програма регламентує імплементацію в освітній процес низки методів, методик і технологій – загальнонаукові та специфічні методи педагогіки й психології, методики навчання української мови і літератури, історії української літератури, сучасної української мови, історії зарубіжної літератури (інтерактивні, інформаційно-комунікаційні, проблемно-дослідницькі, проєктні тощо), методики формування ключових і предметних компетентностей та ін.

Отже, освітньо-професійна програма «Українська мова та література» підготовки бакалаврів в галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.01 Українська мова та література першого (бакалаврського) рівня вищої освіти укладена з урахуванням вимог чинного законодавства й може бути рекомендованою для впровадження в освітній процес.

Рецензент –  
доктор педагогічних наук, професор,  
завідувач відділу навчання  
української мови та літератури  
Інституту педагогіки НАПН України

О.М. Горошкіна



Горошкіна О. М.

## РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Українська мова та література»  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю **035 Філологія**  
предметною спеціальністю **035.01 Українська мова та література**  
галузі знань **03 Гуманітарні науки**,  
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології, у сучасному глобалізованому світі є важливим завданням гуманітаріїв.

Рецензована освітньо-професійна програма відповідає сучасним освітнім запитам. Метою навчально-виховного процесу є підготовка фахівця компетентного в діяльності, пов'язаній із аналізом, творенням, перетворенням і оцінюванням усних та письмових текстів різних стилів і жанрів мовлення, організацією успішної комунікації українською мовою, що відкриває для здобувачів конкурентноспроможні можливості на ринку праці, відкриває широкий спектр можливостей майбутніх фахівців щодо працевлаштування у педагогічній сфері, мистецьких, культурних та громадських центрах.

Відзначимо, що в рецензованій освітньо-професійній програмі враховано систему базових наукових теорій, принципів, категорій, методів і понять філології. Важливим компонентом програми є навчальні та виробнича практики, на час проходження яких стає можливим опанування методології наукового аналізу тексту в мовознавчому, літературознавчому та лінгводидактичному вимірах.

Сфокусовано увагу ОПП на практичний складник у таких ОК циклу загальної підготовки: «Орфографічний практикум», «Методика навчання української мови в закладах середньої освіти», «Методика навчання української літератури в закладах середньої освіти», «Фольклорна практика», «Практика пізнавально-мовленнєва», «Педагогічна практика», який забезпечує ґрунтовну практичну підготовку філолога.

Обов'язкова частина ОПП містить загальний та спеціальний цикли підготовки. Компоненти спеціального циклу поділені на базові (за галуззю знань), фахові (за спеціальністю), спеціальні (за ОПП) дисципліни, практики, що віддзеркалюють загальні та фахові РН відповідно до цілей ОПП. Структурно-логічна схема демонструє взаємозв'язок освітніх компонентів за всі роки навчання. Обов'язкові компоненти, що відповідають навчальним дисциплінам, за своїм змістом мають безпосередній зв'язок зі спеціальністю 035 Філологія. Програмні результати ОПП послідовно відображені у матриці відповідності.

Позитивним є той факт, що навчання має проблемно-індивідуальне спрямування. Заслуговує на увагу і система оцінювання, що передбачає усні та письмові іспити, диференційовані заліки, захист звітів із практик, тематичні дослідження, есе, презентації, представлення навчальних проєктів, аудіо- та відеореєстрів, поточне оцінювання, захист курсових робіт, атестаційний екзамен.

Загальні компетентності зорієнтовані на вироблення умінь і навичок формувати та розв'язувати завдання, використання інформаційних і

комунікаційних технологій, здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу тощо.

Рецензована програма імпонує чітким, логічно завершеним потрактуванням підходів до викладання та навчання (студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання).

Програмні результати навчання передбачають підготовку кваліфікованого фахівця, який знає і розуміє систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, уміє застосовувати ці знання у професійній діяльності, використовувати інформаційно-комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

Отже, освітньо-професійна програма «Українська мова та література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія предметної спеціальності 035.01 Українська мова і література НТУ «Дніпровська політехніка» відповідає основним критеріям якості вищої освіти, а також сучасному розвитку філологічної науки та може бути рекомендована до впровадження в НТУ «Дніпровська політехніка».

Рецензент –

директор комунального закладу освіти

«Навчально-виховний комплекс №130

«загальноосвітній навчальний

заклад I ступеня – гімназія»

Дніпровської міської ради



Тетяна ПІСОЦЬКА